

Отнасяме всяка от изброените в описанието на длъжността стопански операции към най-близката по съдържание подкатегория в разширения макет. Даваме приблизителни примерни стойности на изразходваното време за отделните дейности в рамките на представителна седмица. Описаните в длъжностната характеристика действия от точки I.2 и I.5 считаме за административни (нетипични за длъжността), а всички останали включваме в категория Б: трансформационни (производство на транспортна услуга). Така времето, изразходвано общо за трансакционни действия (категория А), възлиза на 4 часа от цялото работно време за представителната седмица (40 часа), или 10% трансакционна, 90% трансформационна заетост за длъжността шофьор на товарен автомобил.

Описаната схема е приложима за по-голямата част от изброените в националната класификация длъжности (професии), за които се изготвят длъжностни характеристики. Това се отнася, както вече беше посочено, за лица, назначени на работа в различни организации. С предложения подход следователно може да се обхване статистически дейността на всеки индивид, зает в някаква организация (например болница, армията, училище или фирма) и да се раздели на трансакционни и трансформационни стопански операции.

Групата на свободните професии и независимите предприемачи, които не са назначени на щат в организации, попада извън обхвата на посочения механизъм за извличане на данни. Като примери могат да бъдат посочени нотариусите, адвокатите на свободна практика, лекарите на частна практика, писателите, както и частните селскостопански производители. За статистическо обхващане на тази категория икономически субекти е удачно да се прибегне например до провеждането на специални допитвания. Най-подходящи от наша гледна точка са допитвания на основата на наблюдавано лично разпределение (бюджет) на времето. Те могат да бъдат извършвани чрез статистически извадки за съответните професии от заинтересовани изследователски екипи/институции.

Следователно като допълващ (за обхващане на дейностите без длъжностна характеристика) и същевременно алтернативен подход за практическо приложимо измерване на трансакционните разходи в българската икономика може да бъде посочен подход Б.

Подход Б. Статистика на бюджета (разпределението) на работното време

Тук отчитането на всяко отделно действие на всеки зает (самонает) в организацията се осъществява с помощта на статистика на бюджета на време-